
RESUM DE LA TESI DOCTORAL

La necessitat de creixement de les ciutats va tindre un punt d'inflexió amb la ciutat industrial durant el segle XIX, que inspirada en el model d'Eixample y creixement sobre el terreny lliure, ha finalitzat en l'actualitat esgotant el terreny disponible o urbanitzant arees per damunt de les necessitats reals. Després de l'abandó inicial dels vells centres històrics durant el segle XX, a finals dels anys 80 es va iniciar el procés de recuperació urbanística de aquestes àrees obsoletes amb resultats aprovats satisfactoriament. El repte actual és recuperar els teixits urbans que van ser objecte dels eixamples decimonòmics, per aquest motiu hem elegit com àrea d'estudi, el que va ser un poble -Ruzafa- i, com a conseqüència de ser absorbit per l'Eixample de la ciutat, s'ha transformat en un barri de València, -Russafa-.

- En la primera part de la Tesi, la pregunta és per què es produeixen els eixamples de les ciutats, prenent el Paris de Haussmann com a punt de partida d'aquest procés, i que sense dubte fou imitat en les grans urbes europees del moment, tant a nivell formal com en el procediment.

Florença, capital d'Itàlia, en el moment que va necessitar el seu "Ingrandimento", amb el pla dissenyat per Giuseppe Poggi, combina aquest creixement per albergar a les noves classes socials que estaven establint-se en el seu àmbit, simultàneament amb el "Risanamento" de la ciutat renaixentista.

Dos ciutats són el referent obligatori per entendre l'urbanisme en Espanya, Barcelona d'una banda, amb el pla dissenyat per Cerdà, que fou la base teòrica de molts plans d'eixamplament durant el segle XX, apliament estudiat i referenciat per múltiples autors; i per altra banda Madrid, amb el seu Pla Castro que independentment de ser quasi una intervenció desconeguda fins fa pocs anys, podem afirmar que és la base pràctica i germen del urbanisme espanyol contemporani.

La implantació del ferrocarril ha sigut un element comú en totes les ciutats estudiades, y condicionador del disseny de tots els Plans d'eixamplament referenciats e igualment, de la localització de les diferents classes socials en el territori.

- La segona part de la Tesi, documenta i analitza comparativament els diferents Plans d'eixample que ha tingut la ciutat de València, prenent sempre com a centre de la investigació l'expoble de Ruzafa i la seua progressiva incorporació a la ciutat de València com un barri més. Aquesta part, introdueix el concepte de Bloc Normatiu per poder entendre com s'ha anat transformant el nucli urbà i el seu entorn, cada vegada que canviava el Pla o les Ordenances de l'Edificació en l'àmbit d'estudi, amb la consegüent adaptació de les tipologies arquitectòniques dels edificis; així com l'impacte de la implantació del ferrocarril, tant el traçat, com en la configuració del teixit social.

- Finalment en la tercera part es realitza un procés de Caracterització del Barri de Russafa, centrant-se en obtindre una classificació tipològica de l'edificació ajustada als Blocs Normatius citats, i la recerca de les "permanències històriques" de l'expoble de Russafa, que justificarien que este entorn tan peculiar, fora declarat com Bé d'Interés Cultural pel Planejament.

Durant els últims anys, s'han concretat els coneixements que han permés establir metodologies d'anàlisi, diagnòstic i de programació dels treballs de Recuperació dels Centres Històrics i transcorreguts més de vint anys des que van començar les tasques de rehabilitació de barris a Espanya, és bon moment per a avaluar les ferramentes actuals i definir les noves estratègies que permeten que junt amb els tradicionals Objectius dels Plans d'Intervenció (Social, Urbanístic i Arquitectònic), s'incorpore un nou de gran impacte sobre el procés constructiu de la renovació urbana: la Sostenibilitat, que en l'àmbit de la rehabilitació residencial pot aconseguir-se entre altres, a través de la millora de l'eficiència energètica de l'edificació.

En la present Tesi, es planteja Una Anàlisi de les Metodologies per a la recuperació patrimonial d'entorns urbans protegits i es conclou amb una **Proposta Metodològica tenint en compte, des dels valors històrics, als nous models energètics centrant-se en el que pot ser el Russafa del segle XXI.**